

Avsnitt 1: IDENTIFIKASJON AV STOFFET/STOFFBLANDINGEN OG AV SELSKAPET/FORETAKET

1.1 Produktidentifikator

Produktnavn Sentinel X500
Rent stoff/ren blanding Blanding.

1.2 Relevante identifiserte anvendelser av stoffet eller blandingen og anvendelser som frarådes

Anbefalt bruk Hemmet frostvæske for sentralvarmesystemer.

Frarådet bruk Ingen kjent.

1.3 Detaljer angående leverandøren på sikkerhetsdatabladet

Selskapsinformasjon SENTINEL PERFORMANCE SOLUTIONS LTD
7650 Daresbury Park
Warrington
Cheshire
WA4 4BS
United Kingdom

Telefon +44 (0) 1928 704 330
Fax +44 (0) 1928 562 070

distributør KLART VANN AS
Nikkelveien 10
4313 SANDNES
Tel: (47) 47 65 66 00
Fax: (47) 51 62 82 65
e-mail: geir@klart-vann.no

Flere opplysninger kan fås fra:

E-postadresse info.uk@sentinel-solutions.net

1.4 Nødtelefon

Nødtelefon +44 (0) 1928 704 320 (24 timer / 7 dager)

Avsnitt 2: FAREIDENTIFIKASJON

2.1 Klassifisering av stoffet eller blandingen

Klassifisering i henhold til forordning (EF) nr. 1272/2008

Ikke klassifisert

Klassifisering i henhold til EU Direktiver 67/548/EØF eller 1999/45/EF

Ikke klassifisert

2.2 Etikettelementer

I henhold til EC-forskrift nr. 1272/2008 (CLP/GHS)

signalord

Ingen

faresetninger

Ingen

Sikkerhetssetninger

Ingen

2.3 Andre farer

Kan irritere huden og øynene. Svelging kan gi irritasjoner i mage/tarmkanal.

Dette preparatet inneholder ingen stoffer som anses for å være persistente, bioakkumulerende og giftige (PBT)

Dette preparatet inneholder ingen stoffer som anses for å være veldig persistente eller veldig bioakkumulerende (vPvB)

Avsnitt 3: SAMMENSETNING/OPPLYSNINGER OM BESTANDDELER

3.2 BLANDINGER

Kjemikalienavn	EC-nr	CAS-nr	Vekt-%	Klassifisering (67/548)	GHS klassifisering (1272/2008/EC)	REACH-registreringsnummer
Propan-1,2-diol	200-338-0	57-55-6	80-100	-	*	01-2119456809-23-XXXX

Se avsnitt 16 for ordlyden på R-setningene og H-uttalelsene.

* Stoff med administrativ norm. Se del 8.

Avsnitt 4: FØRSTEHJELPSTILTAK

4.1 Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Kontakt med øyne	Skyll øyeblikkelig med rikelige mengder vann. Fjern eventuelle kontaktlinser etter første skylling og fortsett å skylle i minst 15 minutter. Hvis symptomene vedvarer, sørg for legehjelp.
Hudkontakt	Fjern tilsølte klær og sko. Vask umiddelbart med såpe og mye vann. Hvis symptomene vedvarer, sørg for legehjelp.
Svelging	IKKE framkall brekninger. La personen skylle munnen med vann og gi 100-200 ml vann å drikke. Hvis symptomene vedvarer, sørg for legehjelp.
Innånding	Fjern pasienten fra videre eksponering. Frisk luft, hvile og varme. Hvis symptomene vedvarer, sørg for legehjelp.

4.2 De viktigste symptomene og effektene, både akutte og forsinkede

Hovedsymptomer Kan irritere huden og øynene. Svelging kan gi irritasjoner i mage/tarmkanal.

4.3 Indikasjon av øyeblikkelig legehjelp og spesiell, nødvendig behandling

Merknader til leger Behandle symptomene.

Avsnitt 5: BRANNSLUKNINGSTILTAK

5.1 Slukningsmidler

Egnede slukningsmidler

Vannspray, Skum, Pulver, Karbondioksid (CO₂).

Slokkingsmidler som av sikkerhetsmessige grunner ikke skal brukes,

IKKE bruk vannstråle.

5.2 Spesielle farer som kommer fra stoffet eller blandingen

Varmenedbrytning kan føre til utvikling av irriterende og giftige gasser og damper: Karbonmonoksid (CO), Karbondioksid (CO₂), Nitrogenoksider (NO_x), Fosforoksider.

5.3 Råd til brannbekjempningspersonale

Som i enhver brann, må selvstendig pusteutstyr og fullt beskyttelsesutstyr brukes. Kjøl ned beholdere/tanker med vannspreder.

Avsnitt 6: TILTAK VED UTILSIKTET UTSLIPP

6.1 Personlige forholdsregler, verneutstyr og nødprosedyrer

Sørg for tilstrekkelig ventilasjon. Unngå kontakt med hud og øyne. Unngå inhalering av tåke eller damp. Bruk eget verneutstyr.

6.2 Miljømessige forholdsregler

Unngå utslipp til miljøet. Lokale myndigheter må informeres dersom betydelige utslipp ikke kan avgrenses.

6.3 Metoder og utstyr til oppdemning og opprydning

Absorberes med jord, sand eller andre ikke-antennelige materialer og overføres til beholdere for senere avhending.

6.4 Referanse til andre seksjoner

AVSNITT 8: Eksponeringskontroller/personlig beskyttelse. AVSNITT 13: Avfallshåndtering.

Avsnitt 7: HÅNDTERING OG OPPBEVARING

7.1 Forholdsregler for sikker håndtering

Sørg for tilstrekkelig ventilasjon. Ikke pust inn damp eller tåke. Unngå kontakt med hud, øyne og klær. Fjern og vask forurenset tøy før gjenbruk.

Ikke spis, drikk eller røyk under arbeidet. Vask nøye etter håndtering

7.2 Betingelser for sikker oppbevaring, inkludert eventuelle uforenligheter

Må bare oppbevares i originalbeholderen/-pakken, på et kjølig og godt ventilert sted. Hold borte fra varme og antennelseskilder. Hold unna direkte sollys. Beskytt mot frost.

7.3 Spesifikk bruk

Hemmet frostvæske for sentralvarmesystemer.

Avsnitt 8: EKSPONERINGSKONTROLLER/PERSONLIG BESKYTTELSE

8.1 Kontrollparametre

Kjemikalienavn	Propan-1,2-diol 57-55-6
U.K.	STEL: 450 ppm STEL: 1422 mg/m ³ STEL: 30 mg/m ³ TWA 8hr (total vapour and particulates): 150 ppm TWA 8hr (total vapour and particulates): 474 mg/m ³ TWA 8hr (particulates): 10 mg/m ³
Norge	TWA: 25 ppm TWA: 79 mg/m ³ STEL: 37.5 ppm STEL: 118.5 mg/m ³
Irland	TWA 8hr (total vapour and particulates): 150 ppm TWA 8hr (total vapour and particulates): 470 mg/m ³ TWA 8hr (particulates): 10 mg/m ³

DNEL (Derived No Effect Level) Ingen informasjon tilgjengelig

PNEC (beregnet høyeste konsentrasjon uten virkning) Ingen informasjon tilgjengelig

Sentinel X500

8.2 Eksponeringskontroller

Passende tekniske kontroller	Sørg for tilstrekkelig ventilasjon inkludert passende lokal avtrekksventilasjon, for å sikre at fastsatte eksponeringsgrenser ikke overskrides.
Personlig verneutstyr	
Vernebriller	Vernebriller (EN 166)
Håndvern	Beskyttelseshansker (EN 374)
Hud- og kroppsvern	Klær med lange ermer
Åndedrettsvern	Vanligvis ikke påkrevd. Hvis effektiv ventilasjon ikke er mulig, bruk egnet maskeutstyr
Hygienetiltak	Må håndteres i henhold til industriell hygiene- og sikkerhetspraksis
Miljømessige eksponeringskontroller	Unngå utslipp til miljøet

Avsnitt 9: FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER

9.1 Informasjon om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Fysisk tilstand	væske
utseende	væske
Lukt	luktfri
farge	klar, fargeløs.
lukterskel	Ikke relevant

Egenskap Verdier

pH	6.5
smelte-/frysepunkt	
Kokepunkt/kokeområde	
flammepunkt	
Fordunstingstall	
brennbarhet (fast stoff, gass)	
Brennbarhetsgrenser i luft	
Øvre brennbarhetsgrense	
Nedre brennbarhetsgrense	
damptrykk	
damptetthet	
Relativ tetthet	1.05
Vannløselighet	
Løselighet i andre løsemidler	
Partisjonskoeffisient:	
n-oktanol/vann	
Selvantennelsestemperatur	
spaltningstemperatur	
Viskositet, kinematisk	
Viskositet, dynamisk	

Bemerkninger • Metoder

@ 20 °C (33.3% v/v)
Ingen informasjon tilgjengelig
Ingen informasjon tilgjengelig
Ikke antenkelig
Ingen informasjon tilgjengelig
Ikke relevant
Ikke antenkelig
Ingen informasjon tilgjengelig
Ingen informasjon tilgjengelig
@ 20 °C
Blandbar
Ingen informasjon tilgjengelig
Ingen informasjon tilgjengelig
Ikke antenkelig
Ingen informasjon tilgjengelig
Ingen informasjon tilgjengelig
Ingen informasjon tilgjengelig

Eksplorative egenskaper	Ikke eksplosivt
Oksiderende egenskaper	Ikke oksiderende

9.2 ANNEN INFORMASJON

Ingen informasjon tilgjengelig

Avsnitt 10: STABILITET OG REAKTIVITET

10.1 Reaktivitet

ingen data er tilgjengelig.

10.2 Kjemisk stabilitet

Stabilt under normale forhold.

10.3 Mulighet for farlige reaksjoner

Ingen informasjon tilgjengelig.

10.4 Forhold som må unngås

Varme, ild og gnister.

10.5 Uforenlige stoffer

Oksyderende midler. Syrer. Alkali.

10.6 Farlige nedbrytningsprodukter

Varmenedbrytning kan føre til utvikling av irriterende og giftige gasser og damper: Karbonmonoksid (CO), Karbondioksid (CO₂), Nitrogenoksider (NO_x), Fosforoksider.

Avsnitt 11: TOKSIKOLOGISK INFORMASJON

Innånding	Ingen kjent effekt, basert på foreliggende informasjon
Kontakt med øyne	KAN FORÅRSAKE ØYEIRRITASJON
Hudkontakt	KAN FORÅRSAKE HUDIRRITASJON.
Svelging	Svelging kan gi irritasjoner i mage/tarmkanal.

11.1 Informasjon om toksikologiske effekter

Akutt toksisitet

LD50 Oral: > 2000 mg/kg (rotte)

Kjemikalienavn	LD50 munn	LD50 hud	LC50 Innåndning
Propan-1,2-diol	20000mg/kg (Rat)	20800 mg/kg (Rabbit)	-

Hudkorrosjon/-irritasjon På basis av tilgjengelige data er klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.

alvorlig øyeskade/-irritasjon På basis av tilgjengelige data er klassifiseringskriteriene ikke oppfylt

Sensibilisering av luftveiene og huden På basis av tilgjengelige data er klassifiseringskriteriene ikke oppfylt

Mutagenisitet På basis av tilgjengelige data er klassifiseringskriteriene ikke oppfylt

Karsinogenisitet På basis av tilgjengelige data er klassifiseringskriteriene ikke oppfylt

Reproduktiv toksisitet På basis av tilgjengelige data er klassifiseringskriteriene ikke oppfylt

STOT - enkel eksponering På basis av tilgjengelige data er klassifiseringskriteriene ikke oppfylt

STOT - gjentatt eksponering På basis av tilgjengelige data er klassifiseringskriteriene ikke oppfylt

Fare for aspirering På basis av tilgjengelige data er klassifiseringskriteriene ikke oppfylt

Sentinel X500

Annen informasjon

Ingen informasjon tilgjengelig.

Avsnitt 12: ØKOLOGISK INFORMASJON

12.1 Toksisitet

LC₅₀ (Rainbow Trout): >44000 mg/l/96h

EC₅₀ (Daphnia magna): >4850 mg/l/48h

LC₅₀ (Algae): 19000 mg/l/72h

Kjemikalienavn	Giftighet for alger	Giftighet for fisk	Giftig for dafnier og andre bløtdyr som lever i vann
Propan-1,2-diol	EC50: 19000 mg/L 96 h (Pseudokirchneriella subcapitata)	-	EC50: >10000 mg/L 24 h (Daphnia magna) EC50: >1000 mg/L 48 h Static (Daphnia magna)

WGK klasse 1

12.2 Persistens og nedbrytbarhet

Lett biologisk nedbrytbar. >80% - 28 dager

12.3 Bioakkumulativt potensiale

Kjemikalienavn	Biokonsentrasjonsfaktor (BCF)	log Pow
Propan-1,2-diol	<1	-

12.4 Mobilitet i jord

Mobil.

12.5 Resultater av PBT- og vPvB-vurdering

Dette preparatet inneholder ingen stoffer som anses for å være persistente, bioakkumulerende og giftige (PBT). Dette preparatet inneholder ingen stoffer som anses for å være veldig persistente eller veldig bioakkumulerende (vPvB).

12.6 Andre uønskede virkninger

Ingen informasjon tilgjengelig

Avsnitt 13: AVFALLSHÅNDTERING

13.1 Metoder for avfallsbehandling

Avfall fra rester / ubrukte produkter Avfallsbehandling må skje i overensstemmelse med lokale og offentlige lover og forskrifter.

Forurenset emballasje

Rens beholderen med vann Tomme beholdere skal bringes til lokal resirkulering, gjenvinning eller avfallsdestruksjon.

Avsnitt 14: INFORMASJON OM TRANSPORT

Ikke klassifisert som farlig å frakte.

	ADR/RID/ADN	ICAO/IATA	IMDG / IMO
14.1 UN-nummer	-	-	-
14.2 UN-varenavn ved transport	-	-	-
14.3 Transportfareklasse(r)	-	-	-
14.4 Emballasjegruppe	-	-	-
14.5 Miljøfarer	Ikke klassifisert	Ikke klassifisert	Ikke klassifisert
14.6 Spesielle forholdsregler for brukeren	Ingen spesielle forholdsregler nødvendig for håndtering av stoffet		
14.7 Transport i bulk i henhold til vedlegg II til MARPOL 73/78 og IBC-koden		-	

Avsnitt 15: OPPLYSNINGER OM LOVER FOR FORSKRIFTER**15.1 Helse-, miljø- og sikkerhetsforskrifter/-lover som er spesifikke for stoffet eller blandingen**

Dette databladet er i samsvar med kravene i forskriften (EF) nr. 1907/2006 og nr. 453/2010

WGK klasse 1

15.2 Kjemisk sikkerhetsvurdering

En kjemisk sikkerhetsvurdering er ikke utført

Avsnitt 16: ANNEN INFORMASJON

Fulltekst av R-setningene som er omtalt i punkt 2 og 3
Ingen.

Full tekst for H-setningene som er omtalt i punkt 2 og 3
Ingen.

Utstedelsesdato 01-des-2010

Oppdatert dato 02-jul-2013

Ettersynskommentar Alle avsnitt.

Ansvarsfraskrivelse

Opplysningene og anbefalingene i dette dokumentet er basert på data som antas å være oppdatert og korrekt. Det gis imidlertid ingen garanti av noen slag, uttrykt eller underforstått, når det gjelder disse opplysningene og anbefalingene. Vi tar ikke noe ansvar og fraskriver oss enhver erstatningsplikt for skadelige effekter som kan skyldes (ukorrekt) bruk, håndtering, kjøp, gjensalg eller eksponering for produktet vårt. Kunder og brukere av produktet vårt må overholde alle gjeldende helse- og sikkerhetsforskrifter, -regler og -forordninger. I særdeleshet må de utføre en risikovurdering for de angjeldende arbeidsplassene og sørge for tilstrekkelige risikotiltak i henhold til den nasjonale gjennomføringsloven i EU-direktivene 89/391 og 98/24.